

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 km 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru menaștere:

1 km 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.Redacția și administrația: Strada Poplăoii Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.
Numeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc pe acțiuni.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Alianța Naționalităților

în

„Situatiunea schimbată“.

Evident, că dacă politica de „indulcirea” millenară, propusă prin dl Slavici de către eroii „situațiunii schimbate”, ar fi fost primită și practisată, atunci noi Românii, am fi ajuns într-o situație, care în veci nu s'ar mai fi putut repara.

Atunci toată dreptatea cauzei noastre, recunoscută din atâtea părți și de atâți bărbați autoritativi ai Europei, ar fi fost compromisă; atunci sinceritatea luptei noastre, ce am purtat-o până acum, ar fi fost desmințită; atunci simpatia vii, ce ni-le-au acordat toți bărbații cu vederi largi și nepreocupați, ar fi fost nimicite și ingrat profanate de noi înșine; atunci — într'un cuvânt, — am fi devenit cei mai compromiși, cei mai lași și mai de desprețuți oameni din lume.

Dar' ce s'ar fi ales atunci din alianța încheiată cu naționalitățile?

Ea s'ar fi desființat de sigur, s'ar fi făcut nimica, ba din aliații de ieri ne-am fi ales cu dușmanii de azi.

Aceasta nu-i o frasă, nu-i o ipoteză. E o eventualitate, care ar fi urmat negreșit, ba am văzut noi înșine cum era aproape să urmeze, dacă actualul comitet, anumit membri, care au rămas credincioși trecutului și principiilor, nu ar fi fost la postul lor, ca se mântuiescă alianța.

Eată, dacă altceva n'ar fi făcut comitetul național pentru alianță, și aceasta ar fi destul titlu de merit, că au mântuit-o și susținut-o, atunci când pretenții ei întemeietori au adus-o la prăpastie.

Se știe anume, că aliații nostri, Sârbii și Slovaci, au urmărit cu minuțioasă atențiune întreaga dezvoltare scandalosă a crizei. E firesc, că și asupra lor faptele ce s'au petrecut în sinul partidului nostru au făcut cea mai penibilă impresiune. Când însă a venit broșura lui Slavici, cu legea electorală „europenească”, ca condițiune de împăcare a Românilor cu Banfi; când au urmat apoi zdrobitoarele desveliri ale neînfrântului Aurel C. Popovici, și s'au vădit în deplin toate scopurile ascunse ale campaniei nenorocite, atunci aliații nostri au trasărit ca și mușcați de șerpe, observând tradarea... Căci nu era planuită numai o tradare a cauzei naționale românești, ci era tradată și alianța încheiată la 10 August 1895.

Și cine erau trădătorii? Și cine era în fruntea lor? Dl Brote! Acela, pe care și fruntașii aliaților nostri îl țineau a fi adevăratul *spiritus motor* al întregii mișcări naționale; acela, pe care ei îl țineau de adevăratul autor al alianței... Desamăgirea, indignarea și neîncrederea, ce i-a cuprins se poate închipui.

Eată de ce — acum o putem spune — alianța naționalităților a fost aproape să se nimicească; eată de ce legăturile pe care comitetul le-a cultivat și salvat, trebuie să ne fie așa de importante și meritoase; eată cum Protestul lansat la prima Mai de către „comitetul executiv al congresului naționalităților” este important, nu numai ca un simplu protest în contra milleniului, ci și ca o nouă confirmare și siglarea a alianței, periclitată în existența și ființa ei „de desertori”.

În congresul de anul trecut s'a stabilit un program comun de acțiune și s'a instituit un comitet care să-l execute. Acest comitet n'a lucrat mult, nu așa de mult, cât între împrejurări normale ar fi trebuit să lucreze. Da, n'a lucrat pentru că nu a putut să lucreze. — Au cum ar mai fi putut să lucreze, când „desertorii” au pornit întrigile lor, au provocat criza, au produs desbinările și slăbirile, care le-au produs? Când acasă la noi era o vrajbă și un chaos, cum nu sa mai văzut, cum puteau oare cei-acei avea să susțină lupta între două focuri, cu duș-

mani externi și interni, Maghiari și Români, să mai umble și pe la aliații nostri? Și cum s'ar fi putut face ceva cu ei, când lucrurile erau așa de încurcate și neîncrederea lor așa de îndreptățită?

Între împrejurările acelea — va recunoaște ori-și-cine — puțin s'a putut face, și tot ce s'a putut, s'a făcut. În primul loc s'a salvat legătura încheiată, s'a restabilit încrederea reciprocă, s'a confirmat de nou prin edarea *Protestului* comun, și prin el s'a deschis seria acelor demne și impunătoare manifestări, cari cu forță crescândă s'au urmat, într'un șir neîntrerupt, până se culminează în marele meeting dela Paris, care a pus, de nou, așa de sus chestiunea naționalităților.

Astfel comitetul credincios și consecvent și-a împlinit datoria, și a mântuit reputațiunea luptei noastre, care era se se compromiță ireparabil. Pe cum la congresul dela 10 August anul trecut, comitetul, printr'un vrednic reprezentant al său a patronat, solemnitatea încheierii alianței, făcute sub presidiu, din partea Românilor, al dlui George Pop de Bazești, întocmai așa, consecvent, a și mântuit alianța periclitată și a cultivat-o, punând basă acțiunii ei pe timpul anului millenar, în decursul căruia „desertorii” nostri proiectau nu altceva, decât manifestări de „indulcirea”.

Alegerile dietale. „Revista Orăștiei”

publică următoarele:
„Correspondentul nostru din Pesta ne trimite știrea, că unul dintre cuvintele pentru care alegerile n'or să se facă în toamnă, ar fi și acela, că Banfiy când a venit la guvernare a luat obligându-l de a aduce mișcarea naționalităților, înosebi a Românilor, pe așa zisul „teren legal”. Această năușină a sa și-ar vedea o întrupată, dacă ar putea aduce în dietă un număr oare-care de deputați de ai naționalităților. Pe seama Românilor, ci ea Banfiy ar fi aplicat a îngădui vre-o 20 de locuri, în cari se poată reeși cu candidații lor, fără privire la ținuta politică, numai să-i vadă în dietă, să se poată fâli în sus, că el a știut înfrânge cerbiția Românilor pasiviști”.

Să nu se uite, că aceasta o spune „Revista Orăștiei”, ca știre aflată dela corespondentul său din Budapesta; aceeași revistă, cere a lăsa în Ardeal faimoasa broșură a agentului Slavici, cel cu legea „europenească”. Și totuși ea mai are cutezanța să adauge următoarele: „Și Banfiy ar fi nădăduind să reușească cu planul, văzând halul în care a ajuns politica românească sub „conducerea”, sau mai drept neconducerea, frânturei de acum a „comitetului național”...

— Adece, zice dracu porumbea...

Scad mușterii. În luna viitoare se va ține în Budapesta congresul dentiștilor. Pentru acest congres s'au fost înștiințat din Viena două sute de participanți; acum însă și-au retras însușirile, așa că n'au rămas decât 30. Ziarele maghiare, zic, că scăderea aceasta s'ar fi făcut la intervenția Drului Lueger. — Noi nu credem, și nu putem decât să regretăm, că nu vin cât mai mulți dentiști la Budapesta, dar' de li-ar scoate odată dinții, cari ni-i tot arată nouă.

Fătul nebotezat. Nici nu s'a născut, și produce vrajă. Parinții neașteptului nu pot conveni asupra numelui. Slavici voia să-l numească „*Tribuna Noastră*”; Brote opta pentru „*Vechea Tribuna*”. Cest din urmă s'a susținut puțin. Acum aflăm că vrajă ear' a isbucit. Unii vor să-l boteze (după legea civilă) „*Expatriatul*”.

Acest nume la tot cazul e potrivit, căci patrie nu va avea. De ce nu l'ar boteza însă mai bine „*Capitanul*” în onoarea marelui „șef”?

Constatăm că din vrajă s'a conceput, vrajă produce încă înainte de a se naște, și de nu va fi născut mort, vrajă va semnua și în vrajă va muri.

Meetingul naționalităților în Paris.

Noue date și acte.

Din zi în zi *meetingul din Paris* aruncă nouă valuri în presă, valuri în contra Maghiarilor, și din zi în zi el ne apare și mai important. Întru adevăr tinerimea din Paris a naționalităților aliate s'a achitat splendid de datoria sa națională.

Lăsăm se urmeze nouă date, și nouă acte referitoare la acest meeting.

Scrisoare din Paris.

— Dela corespondentul nostru particular. —

Paris, 18 Iulie 1896.

„*Tribuna*” ce ne-a sosit azi, reproduce minciunile foilor ungurești asupra meetingului pe care naționalitățile nemaghiare l-au ținut în sala de 11 Iulie. Ungurii sânt zăpăciți de reușita noastră; și protestările în contra sărbătorilor millenare ce și-au găsit un ecou puternic în lumea politică franceză, li-a turburat tâmbălaul din Budapesta. Ungurii sânt cu atât mai mult supărați, cu cât vestitul lor agent Pázmándy a stat patru luni aci în Paris spre a induce în eroare presa și publicul francez. A cheltuit milionul de florini votat de parlamentul maghiar pentru agitațiuni în străinătate; a mâncat banii petrecând pe aci și la urmă care îi fu rezultatul? O singură scrisoare publicată în „*Le Journal*” de un scrib plătit, fost gazetar al unui ziar ungurec. Atât și nimic mai mult. Un milion de florini pentru o scrisoare!

„*Kölnische Zeitung*”, dela 13 c. are asupra acestui fapt o telegramă primită din Budapesta chiar, care zice, că: „*meetingul de protestare, s'a făcut mai cu seamă din insistența Românilor; regretul sânt cu atât mai mari, în cercurile politice de aci (B-pestă), cu cât deputatul Pázmándy, ce are încrederea tuturor partidelor (!?) a stat la Paris patru luni pentru a dispune favorabil pe Franciezi.*” Eată deci isprava agentului călător!

Necazul Ungurilor e deci la culme: Cum? Francezii se protesteze în contra milleniului? E oare posibil după cele patru luni și milionul de florini cheltuit?

Ziarele maghiare se năpustesc asupra meetingului și voesc cu ori-ce preț să-l presinte ca nereușit. Întru acest scop, a dat drumul sacului cu minciuni, de care se servesc ori de câte-ori e vorba de manifestările naționalităților nemaghiare.

Vom căuta a dovedi acum reua credință a foilor din Budapesta și vom da cetitorilor adevărul adevărat, ca să se poată convinge ei înșiși de puterea de a minți a ziarelor ungurești.

„*Pester Lloyd*” laudă ținuta „plină de tact” a presei franceze. Da și noi o laudăm, căci toate dar' absolut toate ziarele franceze au publicat articole favorabile cauzei noastre și au vorbit în termeni foarte elogiși de reușita deplină a meetingului. Vă în ir aici lista ziarelor ce eu însumi am putut afla, cari a doua zi de meeting au laudat acțiunea noastră.

„*Le Temps*” (13/VII.), „*Journal des Débats*” (13/VII.), „*La Patrie*” (12/VII.), „*National*” (14/VII.), „*Gaulois*” (13/VII.), „*Intransigeant*” (14/VII.), „*Libre Parole*” (12/VII.), „*La Patrie*” (13/VII.), „*Le Paris*” (1/VII.), „*La Justice*” (14/VII.), „*Gil Blas*” (13/VII.), „*Le Rappel*” (14/VII.), „*L'Écho de Paris*” (14/VII.), „*Le Soleil*” (12/VII.), „*Le Journal*” (13/VII.), „*Le Paix*” (14/VII.), „*La Paix*” (14/VII.), „*Le Nord*” (13/VII.), „*La Cocarde*” (13/VII.), „*L'Événement*” (13/VII.), „*Le Voltaire*” (12/VII.), „*L'Éclair*” (18/VII.).

Nici o voce franceză, dar' absolut nici una, nu sa pronunțat în contra noastră.

Credem, că în fața acestei dovezi pofta de a minți i-a perit ziarului ungurec.

Cât despre lumea, care a asistat la meeting, a fost din cea mai aleasă și foarte numeroasă. Sala cea spațioasă era plină de

public și nu exagerăm dacă dăm ca număr vre-o 2000 de persoane.

Ziarele ungurești mint, când spun, că numai dl Em. Flourens a fost dintre Francezi. D-sa a vorbit și a demască politica ungurească. E inutil să reproduc lista notabilităților politice, căci a-ți publicat-o până azi.

Ear' minte „*Pester Lloyd*”, când spune, că sala era decorată cu drapеле rusești; nu erau decât drapелеle celor trei naționalități. Dar' într'o altă scrisoare vă voi descrie decorațiunea salei.

Văd, că „*Magyarország*” susține că nu s'a vorbit de milleniu. Dar', chiar acesta a fost scopul meetingului: Să protestăm în contra tendinței pe care Ungurii dau sărbătorilor lor. Afișele care s'au lipit în tot Parisul o spuneau clar și lămurit. Oratorii toți au protestat în contra sărbătorilor dela Budapesta și au arătat adevărata lor însemnare.

Peste vre-o cincisprezece zile, va apăre o broșură, care va conține discursurile rostite, telegramele primite, cele-ce s'au scris în ziarele franceze și descrierea meetingului. Vor vedea ziarele ungurești atunci adevărul și se vor convinge, că cu toate milioanele lor de floreni, opiniunea publică franceză și lumea politică din străinătate ia apărarea naționalităților apăsate, în contra celor care cred, că numai pentru ei este loc sub soare. Unde e dreptate, banul nu poate pătrunde.

Gh.

P. S. Într'o altă corespondență mai pe larg.

UN DOCUMENT.

Reproducem din „*Gazeta Transilvaniei*”:

Procesul verbal

al Reuniunii politice ținute la 11 Iulie 1896, în sala Wagram, sub președinția dlui Emile Flourens, deputat, fost ministru al afacerilor străine, asistat de domniile Le Senne, deputat; Milevoye, (fost deputat, și acum director al ziarului „*La Patrie*”), Sansboeuf, (președinte al Ligii franceze), G. Thiebaud, (redactor la „*Le Gaulois*” și la „*L'Éclair*”), Charles Loiseau, redactor la „*Revue des deux Mondes*” și director al marelui organ catolic „*L'Univers*”), G. Biachon, (fost redactor en șef al revistei „*L'Austriche Slave-Roumaine et l'Europe*” și actualmente secretar al prefecturii Senei, în secțiunea Presii), precum și de alte notabilități ale sferelor politice și jurnalistice.

Ordinea zilei: Chestiunea naționalităților în Ungaria.

Sedința se deschide la 9 ore seara.

Domnul președinte Flourens prezintă biroul provisoriu compus din doii G. Oșășian, I. M. Spalacovici și Schmidt-Beauchez, președini ai comitetelor celor trei naționalități: română, sârbă și ceho-slovacă; precum și din domniile I. T. Ghica, Gruici și Hora, secretari. Formațiunea biroului provisoriu, punându-se la vot, e aprobată în unanimitate.

Domnul președinte, E. Flourens, ia apoi cuvântul și demonștră de câtă utilitate și de câtă importanță e pentru Francia, ca ea să nu înceteze a se interesa de chestiunile politice exterioare. Arată în urmă importanța chestiunii ce se va trata în Reuniune și rolul ce Francia, credincioasă principilor proclamați în 1789, trebuie să-l aibă în vedere cu privire la naționalitățile oprimăte ori cari ar fi opresorii. (Aplause generale, lung timp repetate).

După discursul dlui Flourens, atât de viu aplaudat, domniile Jivadanovici, G. Oșășian și Schmidt-Beauchez, fie-care în numele națiunii ce reprezintă, au expus situația politică a Sârbilor, Românilor și a Ceho-Slovacilor în Ungaria.

După discursurile ascultate cu atențiune și subliniate de vii aplause, d-nii secretari cetesc telegramele de felicitare și adesiune, soite din toate părțile locuite de Români, Sârbi și Ceho-Slovaci, până chiar și din America.

În urma cetirii telegramelor, cari toate se terminau cu cuvintele însușite: Trăiască Francia! Trăiască domnul Flourens, domnul președinte pune la vot următoarea ordine de zi, ce se votează în unanimitate:

Ordine de zi:

„Publicul reunit la 11 Iulie 1896, în sala Wagram, sub președinția dlui Emile Flourens, după-ce a ascultat pe oratorii Sârbilor, Românilor și Ceho-Slovacilor, — cari au expus situațiunea istorică, etnografică, națională și politică a acestor naționalități, — salută în aceste naționalități amici fideli și „probați ai Franciei, și urează emancipare națională și politică, precum și egalitate înaintea legilor civile și politice tuturor naționalităților conlocuitoare în Ungaria, fără nici o deosebire de rasă”.

Di Spalacovici, președintele comitetului sârb, ia cuvântul în urmă spre a mulțumi dlui Flourens pentru onoarea ce ni-a făcut de a presida Reuniunea celor trei naționalități — și declară în numele Sârbilor, Românilor și a Ceho-Slovacilor, că aceste națiuni îi vor păstra adâncă recunoștință.

Această declarație e aplaudată în unanimitate, — și sedința se ridică la 12^{1/2} fără nici un incident.

Semnații m. p.

Flourens, G. Oșășian, I. T. Ghica,
președinte. I. M. Spalacovici, S. Gruici,
Schmidt-Beauchez, Hora,
vicepreședini. secretari.

(L. S.) Comitetul celor trei
naționalități:
Români, Sârbi, Ceho-Slovaci.

Maghiarii și Francezii.

Fragment din discursul dlui

Schmidt-Beauchez.

(Urmare și fina.)

Eată cum continuă și sfârșește oratorul:

În ultimele zile s'au făcut, tocmai din partea amicilor nostri francezi, comitetului celor trei naționalități diferite obiecțiuni, învo-cându-se, că ziaristi francezi din chiar poli-teța pentru primirea splendidă și ostentativă de care fuseseră părtași în Budapesta, nu vor pute, cu cea mai mare bunăvoință, să spri-ginească acțiunea noastră în mod eficace. Noi însă aceasta nu o credem, și n'am vedea într-asa ceva decât o insultă gravă la adresa zia-riștilor franceze. Ei au fost primiți în Buda-pesta foarte frumos și, ca oameni politici, ei se vor revanșa Maghiarilor pentru aceste politexe, când acești din urmă vor cerceta, în 1900, expoziția din Paris. Dar' din cauza banchetelor și toasturilor de care erau păr-țași, ziaristi francezi nu vor uita de intere-sele proprii lor țeri, nici nu-și vor schimba păreriile ori convingerile. Un personagiu fran-cez foarte distins ne-a zis zilele acestea, că Francezul se lasă lesne sedus de aparență și a fi înșelat. Este ceva adevăr într-această frasă, căci Francezul, fiind om cinștit și sincer, presupune la ori-și-cine altul cinște și sine-ritate, — în care privință, nu-i vorbă, adese-ori se înșală! — dar' noi sântem convinși, că nu ajunge ca inimici politici ai Franciei să-i facă câteva complimente politicease, pen-tru a atrage îndată la sine pe Francezi și a gonî din sufletul lor aducerea aminte de amicii lor vechi și probați.

De aceea, în ciuda tuturor sărbătorilor și banchetelor, putem zice Maghiarilor: Vă fa-șelați, domnilor, simpatia poporului francez prea sânt prețioase pentru-ca el să le risi-pească așa netam-nesam; ear' cel-ce vrea să se bucure de ele, trebuie să se facă mai ân-tăiu vrednic de ele. Dar' nu prin compli-mente și toasturi, ci prin credința probată și neștrămutată; ear' credința nu se dovedește la sărbări oficiale, ci în vremuri de răștriste și de nenorociri.

Ei bine, unde au fost Maghiarii pe tim-pul nenorocirilor Franciei? Noi Slavii am pro-testat în mod solemn atunci — noi singurii

din toată Europa, — în dieta noastră din Praga contra deslipirii Elizaiei și Lotaringiei, pe când Maghiarii stăruiau asupra lui Beust, ca Austria să nu intervină în folosul Franței învinse și nu mult după aceea se înțelegeau cu Bismarck. Francezii nu vor uita de aceasta și se vor și potrive de sigur după aceasta.

Fie dar' ca Francezii să fi fost salutați și primiți în Budapesta în mod cât se poate de splendid, ei totuși nu se vor depărta dela aceia, care nădărnice simpatii pentru ei nu numai pe buze, ci în adâncul inimilor; care se călăuzesc de ele în tot timpul și la ori-ce ocaziune; care nu strigă: *Vive la France* numai atunci, când acestea le aduce ceva folos, ci și atunci, când aceste simpatii le călăuzesc și neplăceri; care însă răbdă toate acestea, fiindcă cu toată firea lor a crescut la o altă, nu simpatia, căci cuvântul e prea de tot slab, — ci dragostea ferbită către națiunea franceză cea bravă, cavalerescă, cătră Franța cea frumoasă, nobilă!

Pricepem deci pe deplin pe corespondentul slovac din „*Národné Listy*” când zice, că vorbirea dlui Schmidt-Beauchez a sîrnit o însuflețire frenetică în toată sala.

Cealaltă Ungarie.

L'Éclair din Paris publică în fruntea numărului său dela 18 Iulie următorul articol semnat de George Thiebaud.

Studentii români, sîrbi, ceho-slovaci, cari locuiesc în Paris și urmează acolo cursurile facultăților noastre, au ținut, Sămbătă trecută, în sala Wagram, un meeting destul de interesant, despre care este ceva de spus.

Causa acestei întruniri neașteptate și acestei întălniri repentine de patrioți și de oratori mi-se pare, că trebuie căutată în faptul, că un număr destul de mare de ziaristi, francezi s'au dus acum de curind în Budapesta, ca să participe la un congres internațional, cu ocazia sărbătorilor mileniului ungurese.

Negreșit, că studenții acestor naționalități diferite, care sînt legate mai mult ori mai puțin artificial de Monarchia ungurească, s'au temut că opinia franceză, instruită de ziaristi întorși din Budapesta, nu va fi nici pe deplin, nici exact lămurită asupra situației adevărate a Ungariei, o țeară, pe care au au văzut-o decât pe de-a-supra.

Tinerii acestia s'au gândit, că ziaristii noștri, seduși de primirea cordială, care le-a fost făcută la Budapesta, se vor întoarce de acolo cu o impresie prea bună despre starea reală a oamenilor și a lucrurilor și că, deși sînt oameni de prea bună credință, vor contribui a falsifica opinia publică în Franța.

Pentru a restabili adevărul, cel puțin ca să se audă limba clopotului lor, Românii, Sîrbi și Ceho-Slovaci din Paris au voit să vorbească, să expue în public aceea ce cugătă dinși despre politica țerii lor și să se ridice, în mijlocul populației noastre, odinioară așa de fraternă popoarelor asuprite, expresiunea plîngerilor lor și tipetul restriștei lor.

Se văzuse Ungaria oficială, trebuia să se audă cealaltă Ungarie.

Aceasta este verosimil cauza imediată a meetingului de Sămbătă.

Ungaria, de fapt, nu este în realitate ceea ce a putut ea să pară confrăților noștri, cari au văzut-o numai prin sărbătorile și recepțiunile mileniului. Acolo era pentru dînșii numai o amăgire, o perdea încântătoare, făcută pentru a ascunde privirilor turiștilor prea grabiți, deși măgulii și foarte bine primiți, abuzurile și suferințele care rezultă din dominația maghiară.

În Ungaria, în adevăr, elementul dominant imediat nu este Austriacul propriu zis, ci Maghiarul, rasă curioasă, de origine asiatică, mongolă ori turanică, după-cum se asigură, care s'a frecat mult cu Neamțul și care s'a asimilat de preferință cu tipul germanic. Maghiarii nu sînt în majoritate în Ungaria; sînt în minoritate numerică; însă deslășură o astfel de activitate, sînt așa de suciți, așa de puțin incurcați de scrupule în materie de administrație și de guvernament, sînt așa de împănăți până la meduva de spiritul de partid și de stratagemile liberalismului protestant, încât mână cu bagheta de fer pe celelalte rase conlocuitoare în Ungaria și le guvernează cu silnicie.

Și de aceasta se plîng, nu fără dreptate, Românii, Sîrbi, Slovaci, acestia de rasă blîndă, melancolică și cari simt bine răul de care sufer, dar' cari, deși sînt în majoritate, nu găsesc în sine energiile trebuincioase ca să reziste și să lupte creșterea și dezvoltarea intereselor lor.

În Ungaria, teoria raselor superioare, care și azi mai bătute în Franța, a încetat de a fi o simplă teză etnologică și a ajuns a fi o formulă de guvernament, zilnic aplicată.

În Ungaria totul este subordonat superiorității Maghiarului, proclamată ca dogmă de stat.

Afară de Maghiar nu este decât pulvera omenească călătită fără milă în picioare de perceptor și de gendarm.

(După ce descrie situația noastră continuă):

O astfel de situație a indignat în cele din urmă chiar pe Unguri. Unul dintr'înșii, dl Carol Eötvös, deputat a interpellat guvernul ungurese, în ziua de 11 Iulie 1891, asupra politicii, care consistă în „a nu tolera un singur deputat român în parlament, pe cîtă vreme sînt aproape trei milioane de „Români în Ungaria!”

Dimpotrivă, ziarul oficial maghiar „*Magyar Hirlap*”, scrie la 2 Septembrie 1894: „E păcat, că s'a desființat frumoasa instituție de a trage în țeară pn adversari, căci altfel chestiunea română ar fi rezolvată, și ce frumoasă privilegiu ar fi pentru noi să vedem pe Români trasi în țeară cu colorile naționale.

Sîrbi din Bosnia și Herzegovina declară din parte-le, că prefer regimul turc în locul stării de lucruri, pe care o sufer.

Di Ernest Lavisse, mișcat, ca om și ca istoric, de înfricoșata tiranie a regimului maghiar, scrie că „se roagă mult pentru revanșa pentru justiției și a dreptului ofensate brutal”.

Aceasta ar fi, în trăsuri mari, situația Ungariei, sub dominația maghiară, și este foarte sigur, că confrății noștri, cari s'au dus în Budapesta, nu au avut nici un mijloc să-și dea seamă de ea.

Se pune mult preț în Ungaria pe opinia franceză. Politica maghiară a întălnit în Paris admiratori de bună credință și susțitori, împinși de un fel de complicitate de rasă și de religie, care se tradează în unele ziare prin informații totdeauna denaturate și tendențioase.

Înțeleg foarte bine, că tinerimea română, sîrbă și ceho-slovacă, care primește aci binefacerea învățămîntului nostru superior, s'a îngrijit când s'a gândit, că iluzia, că în Budapesta s'a făcut totul pentru a amăgi pe ziaristii noștri, ar putea căpăta crezîmînt în Paris și altera adevărata opinie franceză.

Tinerimea aceasta studioasă, care ne iubeste, care a preferit de bună voie învățămîntul francez în locul ori căruia alt învățămînt, se se liniștească, în ce privește adevărul a așteptare a lucrurilor.

Negreșit, că pînă la conducători și oficialii politicii franceze sînt partizani ai germanismului. Sînt partizani lui, nu numai pentru provociunile ungurești, ci chiar pentru înșuși spiritul francez, pe care tind a-l simula spiritului anglo-saxon, prin proceduri aproape similare, păstrându-se însă toate proporțiile cu procedurile maghiare.

Aceasta însă nu e decât o probă temporală, care nu va avea urmări durabile și împotriva căreia va lucra într-o zi marea majoritate franceză.

Tinerimea din Ungaria, care se simte apăsata de o minoritate maghiară reclamă continuu, prin acte mai mult decât prin discursuri, regimul sufragiului universal liber și o lege electorală, care se nu fie o impostură. Odată cucerit acest drept legitim, adevărata majoritate o va face legea în Ungaria, după cum o face în Franța.

Durerile mileniului. S. D. Tageblatt din loc, o foale, care pe cum se știe are legături cu cercurile guvernamentale, publică un prim-articol din Pesta, despre „Bucuriile și durerile erei milenare”. Scoatem un singur pasaj din acest articol.

După ce spune, ce sume enorme au spesat Maghiarii spre a face în presă o propagandă mileniului, și ca exemplu aduce pe liferantul acestei propagande în America, dl Braun, care a prezentat guvernului o socoteală de 35 mii fl., autorul articolului săsesc adaugă:

„O bună ocaziune (pentru presă) de a-și arăta simpatia față cu ramura ungară a Habsburgilor ofere logodna făcută în familia arhiducelui Iosif, mai ales că ginerele seu e un principe francez. Dar' cu cât mai intim s'au simțit atrași de cătră națiunea, care merge în funtea civilizației, cu atît mai dureroasă li-a fost patrioților adunarea ținută în Paris în sala Wagram sub presiul exministrului Flourens... în care s'a dat pînă o rezoluție expresiune simpatiei Franței către naționalitățile nemaghiare”.

Credem că-i doare; mîngăie-se cu aceea că-i credem!

Aforisme politice.

— Una la zi. —

Influența pe care o au asupra omului senzațiuni, dispozițiuni sufletești și poziția lui exterioră, nu e nici unde mai frapantă, ca în judecata sa asupra relațiilor politice. Aci principiile sînt aproape de tot un eflux al sentimentelor.

Gentz.

DELA MEHADICA.

Un răspuns.

— În chestiunea islazului. —

Caransebeș, în 21 Iulie 1896.

Vă rog, se binevoiți a da publicității următoarele șiruri:

„Dreptatea” și „Foia de Duminecă” publicînd în nr. 147 dela 4/16 Iulie resp. nr. 27 dela 7/19 Iulie a. c., rectificarea mea, nu întrelasă a face de nou observările sale pline de spirit, zicînd că eu încă m'îm țin da tagma acelora, care una zic și alta fac și care nicio dată nu sînt în curat, dacă faptele lor sînt în concordanță cu propriile lor credințe și cuvinte, că nu mi-s'a adresat mie obiecțiunea calumnioasă și invidioasă, că deși nevînd a trece de conducător, totuși am luat inițiativa în cauza ocupațiunilor, că lucru de capul meu, pe barba proprie, că la începutul activității mele am consultat pe cei mai competenți bărbați și că prin aceasta ași recunoaște indirect, că eu înșuși nu eram chemat și capace de a lua inițiativa în cauză, fiindcă nu eram crescut pentru ea, că eu n'ași cunoaște nici disciplină de partid, nici solidaritate, nici considerațiuni politice.

„Dreptatea” voeste adevă că se facă caracteristica persoanei mele și spre acest scop îmi face grele învinuirii, fără ca să le spriginească cu dovezi, căci a zice, că eu încă m'îm țin de tagma acelora care una zic și alta fac etc., e o învinuire deamă de cea mai aspră reprobare și o rîsping dela mine. În viața mea publică am căutat și voi căuta totdeauna ca faptele, cuvintele și credințele mele să fie puse în concordanță cu acelea ale mulțimei Românilor. Întru cât mi-a succed această, spună-o, cei-ce mă cunosc!

Dacă nu mie mi-s'a adresat obiecțiunea calumnioasă, ca autorul întîmpinării publicate în nr. 141 al „Dreptății” și la care s'au făcut o mulțime de observări redacționale în text, aceasta e treaba redacțiunii aceleia, dar' tot omul cu mîntea la loc a văzut, că acele observări erau adresate la autor afară de una singură, care sună la adresa autorității comitatense.

„Dreptatea”, recunoaște că am întrebat și bărbați competenți și totuși susține, că am lucrat de capul meu și pe barba proprie. O, logică, logică, ce măiestrie! Ți-ai mai aflat? Zice mai departe că prin aceea că m'am ținut cu unul și cu altul, ași fi recunoscut indirect că eu nu eram nici crescut, nici capace de a lua inițiativa în cauza subversantă. Cu ce drept zice, și de unde știe „Dreptatea” că a se consulta cu unul și cu altul și a cere și sfatul cutărui bărbat mai marcant, ar însemna atîtă, că eu eram crescut și nici capace pentru afacerea din chestiune, ori pentru altă cauză.

Nu doară aceasta va fi cauza la „Dreptatea”, adevă lipsa de consfățuire cu unul și cu altul, de se prezentă ca-și-cînd n'ar avea nici o direcțiune în care are se lucra.

Că pași făcuți de mine erau buni, dovedește tocmai decisiul comitetului administrativ al comitatului Caraș-Severin luat în ședința dela 15 I. c. prin care se dispune regularea ocupațiunilor tocmai așa cum cereau ocupații, abandonînd modalitățile pămîntesti, luate în ședința congregațiunii dela 12 Octombrie 1893 și recomandate de inteligența dia Caransebeș.

E adevărat că eu nu mi-am făcut creșterea la „Dreptatea”, dar' nu mai puțin e adevărat, că lipsa de creștere în academia „Dreptății” încă nu poate forma pentru mine o pedecă de a lua inițiativa în oare-care cauză și nici nu mă voi împedeca de ea, de câte-ori voiuafia de lipsă.

Dacă și intrucât sum capace de a lua inițiativa în vre-o cauză, cred că „Dreptatea” în organizația ei, prezentă e cea mai puțin chemată și capace a-mi da testimonii, ori a face pe judecătorul neparțial asupra mea.

În fine mai zice „Dreptatea”, că eu nu cunosc disciplină de partid, nici solidaritate, nici considerațiuni politice.

E adevărat, că așa cum le cunoaște „Dreptatea”, eu nu le cunosc și nici nu-mi voiu da truda a le cunoaște cîndva. Cred însă că disciplina și solidaritatea mea le-am demonstrat pe deplin la nenumărate acțiuni ale partidului național român, ținîndu-mă dispensat a le împotropa on. „Dreptății” și ar fi de dorit, că și alți Români cu considerațiuni politice să fie așa, dar' e lucrul naibii, că de prea multe considerațiuni politice se uită alte lucruri, ca și ocupațiunile din islaz, dînou-i se fișcalului comitatens ocaziunea de a împotropa peste 20.000 de familii cu ocupațiuni.

Binevoiți, Vă rog, a primi asigurarea deosebitei mele stime, ce Vi-o păstrez.

Ioan Linfu.

Colecta

pentru

victimele măcelului.

Au binevoit a mai contribui pentru ajutorarea nenorociților din Mehadica, următorii marinimosi:

Din Timișoara.

Dr. Petru Țigle	fl. 5.—
„T.”	20.—
Ioan Suciu	2.—
George Trăila	50
Ioan Istin	50
Ioan Miculescu	50
Dimitrie Vancea	50
Auxente Oprea	50
Francisc Buzariu	50
Valeriu Mezin	50
Ioan Bandu	50
I. Hondruș	1.—
Dr. Aurel Cosma	1.—
D. Cornel Nicora	1.—
George Gățăianțu	50

Din Bistrița.

Mihailă Mihailă	1.—
Alexandru Szilasi	1.—
Margaretha Berta	50
Dr. G. Tripon	1.—
Dr. Ioan Ciocan	1.—
Belteag	50
V. Pop	30
Dionisiu Login	1.—
G. Curtean	50
Emil Monasterian	1.—
Dr. Teodor Pascu	1.—
Vasiliu Ranta	1.—
Alexandru Roșu	50
Dr. George Linul	50
Stefan Porușu	1.—

Din alte locuri.

Stefan Russu, preot, Nasna	fl. 1.—
Teglaru, preot, Sublac	50
Ioan Nichita, avocat, Șimleu	3.—
Dr. Em. Doctor, medic Viena	5.—
Teofil Dragomir, proprietar, Parkas-mesó	1.—
Alex Precup, Győ Bekás	50
Dr. Hosanu, Grafenberg	5.—
Ioan Sandru, Sighisoara	1.—
C.	1.—
Ioachim Muntean, paroch, Gurariului.	50
Ioan Deundenunăsara, Gleichenberg.	5.—
Ioan Ch. Dragomir, protopop gr.-cat. Naprade	1.—
Vincentiu Pantoș, paroch Gy.-Vár-sánd	50
Dr. Petru Zepeniag, avocat Verșeș	3.—
Efrem Rațiu, Teiuș	3.—
B. Popovici, Hateg	2.—
N. Lupan, București	9.50
N. N., Brașov	2.—
Doamna P. Budiu, Brașov	2.—
Dr. Lazar Popovici, Grafenberg	2.—
P. Calciumariu, Orșova	2.—
E. Popovici, Güns	1.—
Dr. E. Nicola, Gr. Stenbach (Stiria)	3.—

la oaltă 100 fl. 80 cr.
Transport din nrul 146 al „Trib.” 100 fl. 80 cr.

Suma totală 201 fl. 60 cr.

Primească generoșii contribuenți mulțumita sîrmanilor nenorociți.

Procesul Tiurenilor.

(Raport special al „Tribunei”).

Alba-Iulia, 24 Iulie n.

Ieri d. a. în 23 a fost ascultat pîrintele Păcurariu învinuit, că a tolerat „agitatie” învătătorului și pentru o pretinsă vătămăre a gendarmieriei, oănd i-au călcat odată casa.

Apoi a urmat ascultarea martorilor: Maghiarii au fasonat toți în contra acusaților, chiar și preotul rom. cat. ear' Românii au spus lucrul așa cum a fost, fără a exagera. Martorii Maghiarii au cerut să fie ascultați românește ceea ce a iritat mult pe juri, cari în genere în tot procesul s'au purtat aspru cu acusații.

A urmat apoi pledoariul procurorului și al apărătorilor, cari deși au produs dovezi palpabile și temeinice, n'au putut împedeca de a nu fi condamnați acusații.

Sentința.

Sentința s'a publicat seara la 7 ore.

Învătătorul Gerge Fagărașan a fost condamnat la un an și jumătate temniță de stat și 200 fl. spese de proces.

Parochul Ioan Pop Păcurariu condamnat la 8 luni temniță de stat și 120 fl. spese de proces.

Pedeapsa aceasta aspră, credem, că a fost dată ca se terorizeze și intimideze pe proți și învătătorii noștri, și să i abată dela laudabila ninsuță, de a întemeia coruri și de a învătă poporul nostru la frumoasele cîntece naționale.

Libertate — maghiară!!

ap.

Palestina

în

PARLAMENT.

„Alkotmány” în numărul seu din urmă publică sub titlul acesta un articol semnificativ despre corupția și jidovirea parlamentului maghiar din care extragem următoarele:

„Când în dieta din Pojon în anii 40 s'a făcut vorbă despre emanciparea Iudeilor, Contele Szé-henyi cel mai bun maghiar, în un mod unic dar' foarte clar și parlamentar și-a expus vederile sale: Dacă vîrsăm o sticlă de cerneală în mare dispăre îndată, fără de a schimba culoarea apei. Anglia, Franța poate emancipa jidovimea. Dar' farfuria de supă de Maghiari se corupe prin o sticlă de negreală”. „Întrebarea aceasta, în primul loc, eu o consider, nu din punctul liberalismului, ci din punct de vedere al existenței națiunei”.

Prevederea lui Széchenyi și de astădată au confirmat-o vremile. Politica noastră fără prevederi, continuată dela emancipare și până la recepțiune ne-a dus acolo, încât pe suprafața farfuriei noastre de supă înoată vre-o 800.000 de Jidani, pe cînd pe Anglia numai 42.000, Franța 80.000, Prusia 184.000 de Jidani le fericesc. Numita foaie citează apoi cu durere cuvintele lui Cicero, care le-a zis despre Jidanii din Roma: „Tu știi că de mare e puterea jidovilor, că de mare li unirea, și ce influențe au în adunări”, și constată, că au „influență hotărîtoare” în parlamentul maghiar, asupra guvernului și asupra politicii, atât bisericești, cât și economice. Apoi continuă:

„Că influența semitică în mod hotărîtor se se vîre și în viitorul parlament, sau îngrijit portonezele pline de bani ale Jidanilor și a lui Bánffy”.

Vă asigurăm că până acum deja 165, zi o sută șaiszeci și cinci de jidani sau prezentat la ministrul-președinte, cu aceea propunere, ca dacă-i va pune în candidare de deputați, pe lângă, că-i vor da spriginul „moral” politicii exelenției sale cu credință întreită; *speșele de alegere (!) fără considerare la cassa partidului le vor suporta din punga proprie*”.

Articolul continua și mai departe tot pe aceasta coardă — dar' pentru noi e deajuns atîta — și ne oprim aici. Estă dar' fața viitoarelor alegeri și foarte sigur și probabil și a viitorului parlament-presentation de o foaie maghiară. Dimpună cu Maghiarii îngroziti ne oprim și noi — când vedem cum soarta noastră e pusă în mîna jidanilor, a căror credeu e căștigul.

Zadarnic se plînge însă Alkotmány — căci Maghiarii poartă vina acestei situații. Ei au voit cu ori-ce chip să-i facă pe Jidani Unguri, dar' din semnele de până acum se pare, că o să se sîntempe chiar contrarul.

REVISTA PRESEI.

Presă română.

„Dreptatea” (nr. 154) comentează în prim-articol „Azi mie, mîne ție” un violent articol al lui „Alkotmány” scris contra „liberalismului” guvernului, articol din care citează mai multe pasagii, arătînd, că toate gravamele expuse de „Alkotmány” le-a înfierat de atâtea-ori presa naționalităților; dar' până-ce nu i-au atins și pe ei volnicile guvernului, spriginitorii partidului popular n'au protestat, ba chiar au aplaudat pe omipotenții țerii. „Dreptatea” termină aplicînd partidului popular proverbul: „Azi mie, mîne ție”.

Economie Națională.

E o dorință legitimă a noastră a tuturor și o necesitate simțită de toți, se avem și noi o industrie proprie și un comerț românesc, ca sumele enorme ce le vîrșă poporul nostru pentru articoli diferiți de industrie și comerț, să nu treacă la străini, ci să rămână în raionul familiar al poporului nostru. De aceea am salutăm înființarea reuniunii de conșum din Blaj, de aceea ne-am bucurat de înființarea însoțirii industriașilor români din Sibiin, pecum și de reuniunea română de conșum din Făget.

Acum e vorba ca „Înșoțirea” de aici se iee forme mai mari pe o basă mai solidă. Publicăm mai în jos prospectul referitor, și-l recomandăm cu toată căldura.

Industria și comerț.

Veacuri de-ariindul străbunii nostri au fost legați de glie și judecați, ca afară de răsplata pentru munca lor se nu aibă nimica. Deși chiar și în timpurile noastre, încă pe noi pe Români ne privește, avem să ne luptăm cu multe greutăți, totuși puțină ne este dată de a ne face munca mai roditoare.

Nu mai sunt împregiurările, care împreună numai apăsarea cu umilinta. Spiritul de întreprindere nu mai este înăbușit, cum era odinioară. Ear' șicanele și cursele, care ni-s'ar pute pune, nu sunt susținute de legi. Puțină băgare de seamă, vom ține tare și șicanele, ori din care parte ar veni și cursele, ori din care parte s'ar pune, azi se pot și întâmpina, se pot și înfătușa. Căleușii de astfel de credințe, ne-am cugetat cum am pute lărgi lucrarea muncitorilor nostri. Însă așa, că rodurile muncii ce o avem în vedere, se fie mai îmbelșugată și cu timpul dintr'însele se guste cu folos nu numai acei, care iau parte nemijlocit la activitatea cea lărgită, comercianții, ci pe una sau alta cale toate păturile poporului, înosebi industriașii, la întărirea cărora este neapărată trebuință se lucrăm din toate puterile. Și așa am venit la sfârșitul, că munca poporului nostru ca se nu mai poată sta legată de glie, ca se între și pe terenul industrial cu succesul dorit, se face, ca oare-cum cel comercial sau neguțătoresc premurgându-i se-i vină celui industrial în ajutor.

Avem începuturi de industriași, avem de neguțători sau comercianți. Însă nu avem nici neguțători nici industriași, destui, ca se fie cumpănă dreaptă între cei cu glia și cei cu meseria și negoțul. Nu avem destui, încât folosul muncii se fie drept împărțit și pe alte terenuri și noi Români în măsură dreaptă se le putem exploata și pe acele. Așadar' aici am cugetat se punem umărul, și se lucrăm într'acolo, ca și poporul nostru se ajungă odată ca în măsura ce i-se cuvine se se bucură și de roduri care le dă industria și comerțul.

Spre sfârșitul acesta încă în anul acesta ni-am întrunit mai mulți la o însoțire, care în Februarie a. c. i-s'a și început lucrarea prin deschiderea unei neguțătorii de marfa colonială. Însă fiindcă întreprinderea s'a fost întemeiat pe sistemul Raiffeisen, ear' publicul român în diferite forme, la diferite privilegii s'a exprimat, că ar fi mai bine și ar lua parte mai bucuros, dacă întreprinderea ar fi strămutată în tovărășie pe acții, am cedat și în adunarea generală din 23 Maiu a. c. însoțirea a votat străformarea mai sus atinsă. Scopul nu este mai pe sus de formă și sperăm, că cu capitalul ce vom se-l adunăm pe calea acțiunilor îl vom și ajunge. Aceasta o zicem pe baza experiențelor din restimpul scurt de 4 luni, cu toate că greutățile, care am avut a le învinge au fost și mari și multe.

Aceasta o putem zice cu toată îndrăzneala, când știm, că intențiunea noastră este de a întemeia un isvor, nu numai de câștig bănesc, ci și de familiarizarea și propagarea de întreprinderi comerciale și industriale în sinul poporului. Prospectul ce-l transpunem în mâinile publicului român, este o dovadă viuă despre năzuința cea folositoare a subscrișilor și nu am dori altceva, decât ca năzuința noastră, fiind bine primită de publicul român, se fie călduros spriginită. Credem că o recomandățiune și mai deosebită e de recom. Subscrierea acțiunilor indicate este o cerință, este comandată de existența materială și morală a poporului nostru; este însă și o datorită patriotică în înțelesul adevărat al patriotului și nu în cel modern al șovinismului.

Eată prospectul:

Prospect

pentru întemeierea unei societăți de consum pe acțiuni cu sediul în Sibiu, sub numirea: „Industriașul“.

1. Scopul societății este de a procura și vinde pe lângă prețuri moderate articole comerciale, a căror procurare și vânzare va afla consiliu administrativ, care e în folosul societății și a publicului cumpărător. 2. Societatea se înființează pe timp nedeterminat cu un capital de 50.000 fl., cari se împărțesc în 500 de acțiuni de 100 fl. v. a. 3. La subscriere, se poate înființa și se-și începe multă activitate, din valoarea nominală a acțiunilor de 15 fl., provocările direcțiunii;

provocarea însă nu poate pretinde rate mai mari de 10%, nici în perioade mai scurte de 2 luni. 4. La subscriere fiecare subscriitor de acțiune plătește 1 fl. ca contribuție la cheltuielile de fondare. 5. Membrii fondatori își reservează dreptul de a alege prima direcțiune pe cei trei ani dintr'înțiu, conform legii comerciale §. 183. 6. În cas când s'ar subscrie mai multe de 1000 acțiuni decât cum sunt proiectate, reducerea se va face în proporție cu numărul acțiunilor subscrise, despre care acționarii vor fi în cunoștință. Pentru sumele încuse până la adunarea generală fondatorii garantează solidar. 7. Plățile se fac până la 31 August a. c. la „însoțirea industriașilor români“ din Sibiu.

Termenul adunării constituante se va publica prin ziare.

Prospectul s'a compus și exmis conform §. 150 din legea comercială.

Dat în Sibiu, 1 Maiu 1896.

Comitetul fondator:

Nicolae Cristea, asesor consistorial, Sibiu; Ioan Vișu, proprietar, Sibiu; Teodor Popescu, comerciant, Sibiu; Nicolae Toma, proprietar, Făgăraș; Ioan Pop, pielar, Făgăraș; Ioan Gimbeșu, pielar, Făgăraș; Alexandru Aiser, comerciant, Făgăraș; Iosif Cioba, pielar, Făgăraș; Ioan Popescu, proprietar, Toplița; Dumitru Banciu, farmacist, Seliște; Ștefan Olteanu, măsar, Blaj; Constantin Dragoș, păpușar, Sibiu; Ioan Ganea, cojocar, Sibiu; Ioan Costin, preot și redactor, Sibiu; Ștefan Șteflea, comerciant, Seliște; Matei Rădulescu, pantofar, Seliște; Ioan Țință, cojocar, Seliște; Ioan Bucșan, pielar, Seliște; Simion Simonetti, pantofar, Seliște; Nicolae Simion, tipograf, Sibiu; Teodor Onișor, econom, Blaj.

CRONICĂ

Sibiu, 25 Iulie n. 1896.

Coincidență. Din Alba-Iulia ni-se scrie cu datul de 24 Iulie: Azi pe la 3 ore cu di X., suind treptele „Orion“, comunicațiune dela suprafața inferioară spre cea superioară a fortăreței Alba Iulia, în dreptul bastionului dinspre mează-noapte, către centru, pe lângă turnul astronomic „Bathyani“, un farmec sirenic din interiorul bathyanian ne pironi în loc. Două voci a două române cântau mlădios și cu indușoare o doină românească, a cărei accent vibratoresc treceau peste locuințele judelei și procurorului reflectându-se în zidul tribunalului unde se pertracta procesul țărilor, început ieri tocmai pentru asemenea doine românești. „Eho agrăiește tribunalul: doina e vocea inimii, nu se poate condamna, absolvății!“

O denumire senzațională. Comitatul Caraș-Severin până acum era tot sub un inspectorat matricular dimpreună cu comitatul Timișului. Să aporie însă alegerile dietale și ar fi păcat pentru liberalii dela cârmă, dacă nu s'ar îngrijă de cel mai probat cortez al lor, „Românul“ Bárdosi Emil, căpitanul poliției din Timișoara. E și născut căpitanul nostru pentru a lucra pe terenul corteziei. Comitatul Caraș-Severin a fost despărțit în ce privește inspecțiunea matriculară de către comitatul Timișului și ministrul Perceal se înțelege, că a denumit pe Bárdosi Emil ca inspector matricular. Aceasta-i întreaga istoria lui căpitan polițienesc din Timișoara a cărei denumire de inspector foile din comitatul Timișoarei, afară de „Dreptatea“ o numesc „denumire senzațională“ ceea-ce de fapt nu stă, căci e numai o experiență tristă, că guvernul maghiar se folosește de matricularii civili și de inspecții acelor, așa după-cum el vrea.

După Bánffy a plecat alaltăieri și Iesszensky în vacanțe pe patru săptămâni, după-cum anunță foile din Budapesta. Ei, cum veți trăi fără stăpân, spionii lui? În lipsa lui, cu cine va însemna „elbélő román politikus“, jidanul B—der, corespondențe și articli în „Kol-Ertesítő“?

Gimnasiul din Cilli. A apărut programul gimnasiului din Cilli, deschis în toamna anului trecut, despre care s'a vorbit atâta în dieta Austriei, când deputații Sloveni s'au arătat atât de vrednici în apărarea drepturilor seminției lor. Toți elevii acelu gimnasiu au arătat că limba maternă li-e cea slovenă. Din Cilli însă au fost numai trei elevi, pe când ceilalți 67 elevi ai cl. I au fost cu toți din provincie și anume, unii din Steiermark, alții din Craina. Slovenii pot fi mulțumiți cu rezultatul luptei lor față de tendința de germanizare a guvernului austriac, care s'a luat după cel maghiar, în chestie de desnaționalizare.

„Temps“ despre Budapesta. Eugene Lantier a fost unul dintre acei jurnaliști, care s'au ostenit până la Budapesta, la milleniu. Reîntorcându-se, scrie un articol în „Temps“. Între altele eată ce mai scrie: „În lupta vieții încrederea în sine nu e unica armă a Ungurilor“. Lantier a mai cercetat și opera ungurească din Budapesta și spune cu un fel de piper, că greșala cea mai de însemnat între celelalte aceea, că publicul după reprezentăție cinează. Obiceiul acesta omoară actul ultim, pentru-că cauzează adevărate halucinații gastronomice“. Își bate lumea joc de ei, și ei totuși nu înțeleg!

Cărți nou. Au apărut mai multe culgeri și lucrări poetice în limba franceză de autori Români și anume: A. A. Sturdza, L'internel clavier, 1 vol. în 4° Bucaresti, Se Al. Cantacuzino, Sourires glacés 1 vol. Paris, Elena Vacarescu, L'ame serene 1 vol. Paris, Maria Ghika, Fatalité (conține trei romane) Paris, O. Neuschotz de Iassy, Les apôtres de Tolstoy (un fel de comedie) Craiova.

Căsătoria politică desmințită. Nu e adevărată știrea despre logodna între prințul Victor Emanuel și principesa Munților Negri! O spune azi o depeșă oficială din Roma, prin graiul chiar al „Agenției Stefani“: „Știrile răspândite despre logodirea prințului de Neapole cu principesa Elena a Munte-negrului sunt lipsite de orice temei“. Dar și în altă privință era neexactă informația, confundând numele mamei, care se cheamă Milena, cu numele ficei Elena. Surorile mai mici ale acestei din urmă, care e în vîrstă de 23 ani, sînt principesele: Anna (21 ani), Henia (15 ani) și Viera (9 ani). Cum s'a putut lăți știrea aceasta, rămâne docamdată secret. Știrea despre cealaltă logodire, cu regele Sârbiei nu se desmințește; e vorba numai, pe care o ia din cele patru? Publicul curios nu va aștepta mult, căci, precum s'a anunțat, regele Alexandru se duce la 8 August n. la Cetinje.

Bánffy Desiderius Rex Jidnerum. Correspondentul totdeauna bine informat din Budapesta al lui „D. Volksblatt“ ni anunță, că până acum 160 Jidani s'au însinuat lui Bánffy, ca rivalii în candidatura pentru deputăție. Noi pledăm, ca se-i aleagă pe toți, fiindcă neamul lor a meritat să fie așa reprezentat, căci el, numai el, neamul lui Israel a făcut posibil tot tîmbălăul millenar. Pașe dragă! Ia-le pe voi! Sau nici nu trebuie poate să fi încurajat la fapta aceasta din partea noastră? Atunci și mai bine.

Necrolog. În 6 Iunie st. n. a încetat din viață soția mult onor. domn Ioan Farcaș, protopop gr.-cat în Seini — Ana Farcaș născ. Bró, în etate de 66 ani. O deplâng număr-oase rudenii. Fie-i țărîna ușoară și memoria binecuvîntată! Ca o vecinică amintire a repozitei, rudenile au hotărît se facă o fundație de 200 coroane, în folosul sf. biserici gr.-cat. din Seini. Fundațiunea va purta numele de „Fundațiunea Fărcășană“.

Antisemiți în contra „Concordiei“. În cea mai apropiată sedință a consiliului comunal din Viena, antisemiții vor face propunere, ca locul numit „Concordia“ să se numească altminterile. În locul acesta e așezat și edificiul „Concordiei“ în care se află localitățile societății gazetarilor din Viena și astfel lucrul natural, casa e locuită mai mult de Jidani și liberali, până când creștinii, antisemiții nu se află aproape nici unul. Prin urmare numirea de „Concordia“ nu mai are loc. Să înțelegem de sine, că propunerea va fi primită de către consiliul comunal al Viennei, ear' iși gînd de pe la foile liberale vor ave din nou prilej de a sbiera și de a țipa în contra „răsvrătorilor“ antisemiți.

Sat comunist în Ungaria. Puțini vor ști, că în Ungaria și anume în comitatul Trencinului se află un sat comunist. Cîcman se cheamă satul acela și e locuit de Slovaci, cari se îndeletnicesc cu vînderea glăjilor și pîharelor; organizația e următoarea: Averele imobile e nelmpărtabilă, nu se poate înstrăina. Familiile și înosebi bărbații aproape anul întreg trăc afară de comuna lor. Ceea-ce câștigă, trimite acasă, acolo o pun laolaltă și cu sfîrșitul anului o împart. În vîrstă de ani 24 fiecare fîcior e îndatorat a se însura și a se apuca de muncă. În fruntea familiei stă capul ales al familiei, sau apoi cel mai bătrîn. Cât e de primitivă această organizare, tocmai astfel li-e și traiul. Fiecare își face hainele trebuincioase, așa că în timp de iarnă se pot vedea bărbați torcînd și țesînd, asemenea femeilor.

Patricid înfiorător. Petru Bicskei, un băiat abia de 18 ani crescut în pusele Ungariei — s'a certat în zilele trecute cu tatăl seu în câmp. În decursul certeii fiul înfîrîndu-se la lovit pe tatăl seu în cap cu o furcă de fer. Tatăl seu a luat pușca de de umăr și a țintit-o asupra fiului — dar acesta li mai aplică tatălui seu repede două lovituri în cap — în urma cărora a căzut jos mort. Fiul patricid a fost îndată prins și dus la închisoare.

Ceea-ce nu-i iertat unui soldat german. „Reichsanzeiger“ comunică o ordinație a ministrului de războiu german, care oprește suboficierilor și feciorilor următoarele: 1. participarea în ori-ce soi de reuniuni, adunări, sîrbări, precum și la colecte, dacă nu li s'a dat voi mai înainte; 2. Activitatea care țînteste la revoluție, sau care e de natură social-democratică, fie prin provocări, fie prin cîntece sau prin altfel de lucrări; 3. Păstrarea și răspîndirea scrisorilor revoluționare și social-democratice, precum și dăvarea astor fel de hîrtii prin casarmă. Această poruncă se extinde și asupra rezerviștilor. — Să vede, că guvernul din Berlin vrea să omoare ori-ce mișcare social-democratică.

Bibliografic. A apărut: Értésítvény a Belényesi gör. kat. főgymnasiumról s a vele egybekötött al-óbb tanodáról 1895/96 tanévre. Programa gimnasiului sup. gr.-cat. și a școalelor normale din Beiuș, pe anul școlar 1895/96. Redactată de Ioan Buteanu, director și profesor, u. p. Belényes — Beiuș. 1896. — Broșura prezintă un amănunțit raport al activității gimnasiului din Beiuș pe anul școlar 1895/96.

VIEAȚA SOCIALĂ.

Petrecerea din Cut.

— Vin gratis! —

„Măi ce invitare pînătrăbilă!“ — Astfel exclaman, pe aici prin Sibiu mulți novici, când au văzut „Invitarea“ la petrecerea din Cut, care se va da Sâmbătă seara, la 1 August, ziua prorocului Ilie. Mai ales ultimele accente ale acestei invitări s'au dovedit „pînătrăbile“, ceea prin cari se anunță, că de vin gratis s'a îngrijit comitetul arangiator.

Trebuie să le spunem celor, ce s'au umit, de asigurarea comitetului arangiator din Cut, că asta-i lucru vechiu și de înțeles în Cut.

S'au mai făcut acolo petreceri, nu una, nici două, ci vre-o 5, la cari toate, vinul a fost gratis. Și e de înțeles. Doar nu înzădar Cutul a fost remarcat, în Negriada, epoea noastră națională, cu următoarele versuri (citez din memorie):

... Corbean a lui Străluce,
Căi-zic și frunte lată, din Cutul cel vînosc,
Conduce o mică ceață, cu băte și măciuce.
Din ținutul ce adapă Săcașul secetos.

De faptul acesta n'au se se geneze nici moralistii, căci venitul petrecerii e destinat în favoarea „Fondului școlar“, și apoi „în vino veritas“.

La Cut deci! Căci e pentru „fondul școlar“.

Raportul general

al comitetului societății de lectură „Andreiu Șaguna“ cu finea anului școlar 1895/96.

(Urmare și fine.)

C) Archiva:

În archivă au intrat în decursul anului școlar 1895/96 68 acte, care toate sunt petrecute în protocolul de esibite și alăturate la actele anilor precedenți. Tot în archivă și sub îngrijirea arhivarului se află și colecțiunea numismatică și cea de cântări.

I. Colecțiunea numismatică a crescut prin donații cu 7 bucați în valoare nominală de 77 cr. v. a., cari adăugându-se la celelalte din anul trecut dau numărul de 237 piese în valoare de 32 fl. 95¹/₂ cr. v. a., 2 lei, 1/2 liră, 15 stotnichi, 16 baioci și o sulță veche.

II. Colecțiunea de cântări încă s'a înmulțit cu mai multe piese musicale procurate pe bani societății.

D) Sale. Mobiliar.

Precum în anii trecuți așa și în acest an s'au pus la dispoziția societății din partea seminarului 2 odăi. Una a fost întrebuințată ca sală de lectură, ear' alta pentru păstrarea dulapurilor cu cărți și a altor obiecte.

Valoarea în bani a mobiliariului, ce-l posedă societatea în prezent, trece peste suma de 500 fl.

III. Apendice.

La locul acesta nu putem trece cu vederea de a aminti împregiurarea îmbucurătoare, că în sinul societății noastre în decursul anului acestuia s'a observat o mișcare plină de viață și o interesare deosebită, ceea-ce a fost de natură, de a desvolta și crește puterile vii ale societății și a realiza în toate privințele progrese satisfăcătoare.

Fie dară, ca activitatea roditoare a societății se întetească puterile membrilor ei și de aci încolo, dispunându-i spre o lucrare tot mai zeloză în interesul societății și în folosul lor propriu! Fie, ca membrii ei prezenți și viitori prin graiu viu și în scris, prin mijloace morale și materiale, din inimă și suflet: Societatea „Andreiu Șaguna“ să o iubească, să o spriginească, să o păstreze și să e desvolte!!

Cu acestea terminându-și comitetul agen-dele sale și mulțumind pentru încrederea pusă în el, conștiu, că „ia“ dat toată silința întru împlinirea datorinței sale, care, ca onorata societate se binevoască a-i da absolutulul.

Sibiu, 16 Iunie 1896.

Pentru comitet:

Victor Pacala, Grigoriu Manișin,
președinte. notar.

ECONOMIE.

Vamă pentru petroleu. După lungi târguiri între cele două guverne, din Budapesta și Viena s'a luat hotărîrea ca să se scumpească vama pentru petrolul brut și venitele să se ridice dela două milioane la trei și jumătate. Uleiurile acestea crude, după-cum se știe fără destilare și rafinare nu se pot folosi la ars. Uleiurile acestea în cea mai mare parte sînt importate din Rusia.

Boală de porci. În Elesd din Bihor boala de porci grasează într'un mod foarte îngrijitor. Până acum jumătate din porci au perit.

SERVICIUL TELEGRAFIC.

al „TRIBUNEI“.

Atena, 34 Iulie n. O bandă de soldați turești neregulați, s'a năpustit, lângă orașul Herakleion, asupra 15 creștini, între care doi preoți, și i-a omorît pe toți. Creștinii din Herakleion au omorît în ziua de 21 c., șese Turci.

Constantinopol, 24 Iulie n. Pre-fectul poliției a comunicat membrilor consiliului mixt al patriarhatului armean, o rezoluție a consiliului de miniștri, sancționată de Sultan, prin care sus numitul consiliu armeanesc se face responsabil, atât individual, cât și în mod colectiv, pentru continuarea turburărilor din Anatolia, și pune în vedere pedepse grele. Comitetul e învinuit, că la turburări de acestea nu numai că nu-și dă silința ale domoli, ci le promovează, ear' preoții ei înșiși „agită“.

Constantinopol, 24 Iulie n. Ambasadorul sârbesc, Vladan Giorgievici a întreprins în persoană pași pe lângă marele vezir și singuratici miniștri, pentru-că supușii sârbi ai imperiului turesc se fie recunoscători, ca naționalitate deosebită, precum și ca se fie ca atari introduși în matricule, cum aceasta se întemăplă cu Grecii și Bulgarii. Marele vezir a promis a așterne rugarea consiliului de miniștri, ear' ministrul de externe a adăugat, că o va sprigini. Măne ambasadorul va ave audiență la Sultan spre acest scop.

Constantinopol, 24 Iulie n. Circulă svorniri despre o crasă ministerială. Postul de mare vezir a fost oferit Cuciucbey-ului, dar' el n'a primit.

Posta redacțiunii.

Veritas. Am primit. Vom vedea.

De la Cerna. Îmbulzeala de material nu ne a permis se începem publicarea. Dar va veni.

D-lui A. P. în Cluj. Am primit și foia și banii. Te rog înse mai trimite-ne odată lista cărților cerute. Am perdut-o.

D-lui P. S. în Tereg. Afacerea nu e încă finalizată. Cel puțin rezultatul nu-l cunoaștem.

Sosiți în Sibiu.

În 24 Iulie n. 1896.

Hotel „Împăratul Romanilor“. I. Heves din Budapesta, A. G. Schneider și Winkler, din Cluj, I. Hecht din Viena, și I. Gutt din Praga, toți comercianți. S. Lazar, neguțator de lemne din S-Miclăuș. K. Steinburg jude comunal din Agnita.

Hotel „Neurthrer“. B. Scheuner, antreprenor din Lossonez. K. Kils, agent din Cluj. I. Wentzel din Drezda, E. Schmidt din Eger, T. Lang din Stuttgart, G. Olberg din Zlatna. Lobstein și Singer din Budapesta. C. Popescu din Mahala, toți privatieri.

Hotel „Meltzer“. C. Gușăilă profesor din Brăila. K. Bear, comerciant din Budapesta. M. Loreny, privatieră din Reghinul săsesc.

[122] 23—51

Métasă-Foulard 60 cr.

până la fl. 3.35 pe metru — métasă japoneză chineză etc. în cele mai noue desine și colori precum și métasă-Henneberg în coloare albă, neagră și alte colori dela 35 cr. până la fl. 14.65 p. m. — netedă, vîrgată, muștrată, damasturi etc. (circa 240 diferite calități și 2000 dif. colori, desine etc.) se expediază acasă liber de porto și contribuție. Cu încungurarea murei. Comandele sînt dorite și în limba română. Porto duplu în Helveția.

Comandele se pot face și în limba românească.

Fabrica de métasă G. Henneberg

(furnisr ces. și reg. al Curții), Zürich.

Medicinae universae

Dr. P. Cioranu,

Medic pentru boale de femei, Accoucheur și medic

la băile din [1246] 11—15

FRANZENSBAD,

Stefanstrasse, „Villa Königshof“.

La librăria Carol Müller București (Calea Victoriei nr. 53) se primesc abonamente pentru

„TRIBUNA“.

Prețul abonamentului este:

pe un an 40 lei
pe șase luni 20 „
pe trei luni 10 „

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda“ de Bodok

care după experiențele făcute s'au dovedit ca o apă medicinală prea eficientă și plăcută mai ales: la **conturbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinichilor, a beșicului udului și ale organelor respiratoare** etc. [1789] 11—100

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul său mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposit în Sibiu, Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul I. B. Misselbacher sen., Cluj: Segesváry és társai, Déva: Balog Gyula, Orăștie: Németh János; în Brașov deposit propriu strada Caldărarilor nr. 68, și se poate comanda și de-a dreptul dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA“:

Josef György,

(comit. Hármszék). Bodok. (Transilvania).

Prăvălia asociațiunii de consum

(Strada principală). În Faget. (Casele proprii).

Capital social 25.000 fl.

Se atrage deosebită luare aminte a onoratului public românesc, asupra prăvăliei noastre, bogat provăzută cu tot felul de mărfuri și anume:

Băcănie.

Făină dela cele mai renumite mori din Bănat de toți numerii; zahăr I. Rafin, cafea, orz, urez, candituri, petrol american, ape minerale, și tot felul de articuli trebuincioși pentru hrană. Prețuri ieftine, marfă totdeauna proaspătă și serviciu strict solid.

FERĂRIE.

Asortat cu tot felul de reusite economice trebuincioase pentru casă și câmp, fere de plug, sape, fireze, lanțuri, vase pentru fert, cuie de drot și de fer, coasă cu garanție de oțel, penți și drugi de fer, jampe și tot felul de lumini de stearin și de cîră și sâ, trebuincioase pentru casă și biserici etc.

Manufactură.

Tot felul de pânzuri (de Siegl), zephiruri albe și colorate, bumbaceluri, damast pentru brodat, mătăsuri surah, merviljo și chiné, stofe pentru toalete și bluze, satan france, cretoane voile, stofe pentru economi și econoame. Delenuri pentru toalete și bluze (Poir Delen), perdele, tapeturi. Stafiri pentru mirese, poploane de vară și cu vatta de Rouge, creton cachemir și saten. Bumbac pentru țesut, urzit, stricant și brodat. Ață de cusut și croșetat.

Confecțiune.

Vestimente (haine) bărbătești gata și pentru copii, păpuși bărbătești, femeiești și de copii. Palării de domni, dame și copii. Toilete de dame se primesc a le efectua gata, de stofă delen și saten.

GALANTERII.

Portmone, tabace și visitie, parfom, poudou brillantin de fabricat francez. Ace de păr (Schiltkrot), oglinzi etc.

LIBRĂRIE.

Tot felul de hârtie reusite de scris, cerneală, caiete de scris, tablă și cărți pentru școală etc.

Celarul (Podrum).

Vinurile cele mai bune din Ardeal, vechi și nouă, albe și roșii, rachiu de prune și drojdii, bere de Steibuch albă și neagră, diferite liquori, cognac etc.

Măcelărie.

În toată ziua carne proaspătă de vită, porc, vițel, miel și berbec, untură, unsore, slănină groasă și subțire, cârnărie și șoaică afumată etc.

Vânzarea se face în mic și mare.

Negutătorilor li-se dau mărfurile trebuincioase cu condițiuni foarte ușoare și prețuri de tot moderate.

Directiunea.

[1632] 6—28

PICĂTURI DE STOMAC MARIA-ZELL.

de un efect excelent la morburii de stomac, un medicament indispensabil de casă și popular demult cunoscut la

lipsă de apetit, slăbirea stomacului, răsuflare, amiros greu, blesare, rigăeală acra, colică, arsuri în gât, producere peste măsură de flegmă, gâlbănare, greață și vomare, carcei de stomac, scaun tare și constipațiune.

Și la dureri de cap, încălcarea peste măsură a stomacului cu mâncări și beuturi, la limbrici morburii de ficat și hâmoroidale un remediu vindecător probat. La morburile numite, picăturile de stomac Maria Zell s'au dovedit de mulți ani ca cele mai bune, ceea-ce confirmă sute de atestate. Prețul unei sticle dimpreună cu îndrumarea cum să se folosească 40 cr., sticlă dublă 70 cr. Expediție centrală prin apotecarul Carol Brady Kremsier (Moravia). Cumpărătorii sunt rugați a fi cu precauțiune la marcă și subscriere. Să se considere ca veritabile numai astfel de picături, pe al căror ambalage e lipită o fașie verde cu cuvintele: „Garantez veritabilitatea“.

Această fașie e provăzută și cu iscălitura mea. [3160] 34—35

Picăturile de stomac Maria-Zell veritabile se află în Sibiu: Farmacia K. Müller, farmacia I. C. Molnar, farmacia Aug. Teutsch; Făgăraș: farmacia Pildner; Sighișoara: farmacia F. Folbert, farmacia I. H. Weber; Mercurea: farmacia Alb. Zink; Cohalm: farm. erez. S. Nagelschmidt, E. Wolf; Sebeșul-săseșc: farm. I. C. Reinhardt.

La „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

„POESII“

DE

IOAN N. ROMAN.

Preț 50 ceneci.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare **opul premiat** și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op, care se extinde pe 216 pagini, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare, cu preț de 20 cr. broșura:

Die rechtliche Grundlage des Dualismus

Basa de drept a dualismului

de

Dr. N. D. cavalier de Preda.

Broșura aceasta, scrisă nemțește și apărută în Viena, este dedicată energicului

Dr. Carol Lueger.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Arhiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 90.000. Depuneri fl. 900.000. Circulația anuală fl. 10.000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul separat. După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin poștă și se efectuează momentan după sosirea comandei.

[396] 17—50

Directiunea institutului.

Numai 6 fl.

costă aparatul complet „Edison“, care se poate compune într-o elegantă casetă cu lespezi uscate, hârtie de copiat, cameră obscură, laternă, mașină de copiat, băi și toate celelalte utensilii fotografice.

Complet și numai 6 fl.

Nou inventatul aparat fotografic optic acromatic

„EDISON“

e cel mai sigur, mai simplu și mai prețios dintre toate sistemele fabricate până acum.

„EDISON“ dă cele mai sigure garanții pentru o funcționare excelentă. Ori-cine, fără ori-ce cunoștințe prealabile poate produce cu el cele mai eminente fotografii.

„EDISON“ e foarte acomodat pentru fotografiări momentane, pentru portrete și peisaje, precum și pentru procedura cea nouă pe platină.

Indispensabil pentru turiști, pictori și iubitori ai naturii. Complet, împreună cu o introducere exactă și ușor de înțeles 6 fl. [1668] 4—6

Deposit special pentru aparate fotografice

Alfred Fischer,

Viena, I., Adlergasse nr. 12.

Se trimite și cu post-recipis (Nachnahme).

BORSEC,

în comitatul Ciuc, (Transilvania).

Scaldă de primul rang,

la înălțime de 900 de metri (2750 urme) în regiunea unui ne-străbătut brădet secular, liber de organisme inferioare.

Factorii vindecători: climă de munte; aer avut în ozon; fântâni cu apă de beut, de compozițiuni chimice de fer și alte elemente vindecătoare; scaldă de apă rece cu conținut de acid carbonic; scaldă de mocirlă cu conținut de fer; scaldă cu apă caldă cu conținut de acid carbonic; scaldă cu fructă de brad; saloni de cură de apă rece bine organizat; massage și cură cu electrisare.

Scaldă Borsec este recomandată din partea autorităților în medicină, atât din patrie cât și din străinătate pentru următoarele morburii: lipsa de sânge, morb de stomac și de intestine, turburări în mistuire, tuse uscată la cei cu aplicare spre tuberculoză, scurpare de sânge, catar de plămâni și de gât, morb de nervi, morburii femeiești, prea mare îngrășare, scrfulă, reumă și drept mijloace de întărire

Borsec este un loc excelent de distracție.

Nici o scaldă nu se poate mândri cu atâtea locuri de excursiune ca și Borsecul.

Începutul sezonului este 15 Iunie și finea la 15 Septembrie.

Călătoria la Borsec se efectuează prin „întreprinderea de caleasă“, a cărei comodități sunt neprețuite și după contractul încheiat mai în urmă, circulează între Borsec și Reghinul-săseșc și viceversa între Reghinul-săseșc și Borsec cu cai schimbați în decurs de o zi. Căselele întreprinderii dela 1 Iunie până la 31 August (pe timpul sezonului principal) circulează pe fiecare zi chiar și dacă nu sunt musafiri. Dela 15—30 Iunie și dela 1—15 Septembrie de asemenea circulează căselele întreprinderii. Căselele (întregă sau câte un loc numai) se pot comanda înainte.

Adresa: Miklós Görög, Szász-Régen.

Prețurile de transport sunt tarifate.

Apă de Borsec pentru vin e pus în circulație în sticle umplute și închise prin mașini acomodate spre acest scop, și așa apa este conservată așa cum e în isvor, fără să-și piardă din putere.

Comandele se fac pe adresa lui Lázár & Verzár în Brașov, ca singurii vânzători îndreptățiți, care efectuează grabnic și ieftin comande pentru alți vânzători.

Comande mai mici pentru singuratici efectuează și direcțiunea scadelor.

La toate recerările răspunde grabnic și cu plăcere și seversște cu deslușiri și prospecte de ori ce gen direcțiunea precum și dl Dr. Szilvássy János, medicul scadelor.

Stațiune postală și telegrafică în loc.

Borsec, luna Maiu 1896.

Directiunea scadelor și a întreprinderii.

[1554] 8—11

Oaspeților dela expoziția millenară le recomandăm pentru privire, frumoasa expoziție a Borsecului, încadrată în rame de nuc, ce se află expusă în pavilionul băilor.

3 medali de aur
15 de argint
12 diplome de onoare și recunoștință.

Franz Joh. Kwizda.

Prafurile Korneuburg pentru nutrirea VITELOR ale lui KWIZDA.

Mijloc dietetic pentru cai, vite cornute și oi.

De 40 de ani se întrebuințează în cele mai multe grajduri, la lipsa de poartă de mâncare, mistuire rea, pentru îmbunătățirea laptelui și augmentarea laptelui dela vaci. [1795] 36—40

Prețul unei cutii 1/4 70 cr., o cutie 1/2 35 cr.

Depositu principal: Farmacia cercuală Korneuburg I. Viena.

Să se observe bine marca și să se ceară exclusiv giulid de restituțiune a lui Kwizda.

Se capătă în toate farmaciile și drogueriile din Austro-Ungaria.

Liferant al curții c. și r. austro-ungare.

Liferant al curții reg. române.

Marca de scutire

Societate de asigurare din Niederlanda

Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lyfrente in Amsterdam.

Representanța generală pentru Ungaria: Budapesta, Kerepesi-út Nr. 1. (Palatul teatrului național).

Director: **Ludovic de Tolnay**, consilier ministerial și deputat dietal.

[817] 5—12 Secretar general: **Emeric Stignitz.**

Cu sfârșitul anului 1894 s'au făcut asigurări în preț de 94 milioane coroane

Referențe: Banca maghiară generală de credit.

Extras din tarife

Capitalul solvibil după trecerea din viață	Capitalul solvibil imediat după 20 ani dela asigurare sau imediat după o moarte și mai timpurie
cr.	Premiu după o 100 coroane
25	1.80
34	2.30
43	3.16
52	4.66
25	4.11
34	3.4
42	3.5
44	4.24
44	4.61
26	1.84
35	2.38
44	3.30
53	4.88
26	4.12
35	4.24
44	4.61
27	1.88
36	2.46
45	3.44
54	5.12
27	4.13
36	4.27
45	4.67
28	1.93
37	2.54
46	3.59
55	5.37
28	4.14
37	4.30
46	4.76
29	1.98
38	2.63
47	3.73
56	5.64
29	4.15
38	4.33
47	4.84
30	2.03
39	2.72
48	3.91
57	5.93
30	4.16
39	4.36
48	4.93
31	2.09
40	2.82
49	4.08
58	6.24
31	4.17
40	4.39
49	5.02
32	2.16
41	2.94
50	4.26
59	6.57
32	4.18
41	4.45
50	5.0
33	2.23
42	3.04
51	4.45
60	6.97
33	4.20
42	4.50

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Pentru tipar responsabil I.